

Rytoj – Tarptautinė vaikų gynimo diena

Visų šalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIŲ RAJONŲ KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1959 m.
gegužės
31 d.
Sekmadienis
Nr. 44 (1027)
KAINA 15 KAP.

EINA NUO 1948 M



BUSIMIEJI STATYBININKAI
Z. Serapino fotoetiudas

VAIKAI — MŪSŲ LAIMĖ IR ATEITIS

Kartą mane pakvietė į tarnautojo M. šeimą. Su malonumu aš sutikau ten apsilankyti, pabendrauti su gerais žmonėmis jaukiame naujame name, kurį minėtas tarnautojas pasistatė iš savo uždarbio, įdėdamas ir pats daug kruopštaus darbo. Aš iš karto pasijutau nepaprastai

* Kazys ZULONAS *

nuoširdžios ir jaukios šeimos židinyje: vyras su žmona laimingai gyvena jau beveik trisdešimt metų, vyriausioji dukrelė šiais metais baigia vidurinę mokyklą, sūnus ir antra dukrelė mokosi. Vaikai, kaip pastebėjau, tvarkingi ir išauklėti.

Jūs, malonūs skaitytojai, gerai žinote, kad Anykščių mieste yra ne viena tokia šeima, ne vienas anykštėnas pokario metais pasistatė sau namus, kuriuose jis su savo šeima laimingai gyvena. Tai yra nuostabus mūsų tarybinio gyvenimo tikrovė — kiek daug naujų medinių ir mūrinių namų išdygo mūsų mieste!

Aš pasidomėjau apie mano aprašomojo tarnautojo laisvalaikius. Pasirodo, kad mano naujasis bičiulis ne eilinis žmogus. Jis ilgas nemigo naktis praleidžia su plunksna rankoje — rašo savo vaikystės ir jaunystės prisiminimus, neblogai valdo plunksną ir, galimas dalykas, jis ką nors ir vertingo parašys.

Štai kiek gerųjų pusių turi mūsų tarybiniai žmonės, štai kaip jie nuostabiai prasmingai myli gyvenimą ir darbe ieško džiaugsmo. Tokie žmonės, kaip liaudis sako, gali ir kalnus nuversti, tokie žmonės kuria savo vaikų ir vaikų vaikų laimę. Deja, kiek mes

dar turime „didvyrių“, kurie labai energingi prie stikliuko, kuriems visuomenės ir šeimos reikalai yra beveik svetimi, kurie prašomi labai nerangiai sutinka paskaityti paskaitą, parašyti straipsnį ir žiovauja, kai kiti kalba apie visuomenės auklėjimą. Man rodosi, kad tokiems žmonėms labai tiktų Jono Biliūno žodžiai: tai — „mūsų gyvenimo dilgėlės ir usnys“.

Tarybinis gyvenimas užtikrina kiekvieno žmogaus laimę. Iš sąžiningo uždarbio pastatyti namai liudija apie to gyvenimo prasmę. Svajodami apie savo vaikų ir vaikų vaikų ateitį, mes jau gerai žinome, kad jiems nebereiks individualinių „namukų“: komunistinės visuomenės šiluma juos sušildys naujuose namuose, vaikų darželiuose ir lopšeliuose, palapsniui išnyks ir nepasotinamas žmogaus troškimas turėti nuosavus namus, nes juos asmeniškai statyti nebus prasmės.

Mes žinome, kad dabar yra sunkumų: mūsų mieste nėra vaikų lopšelio, ankštas vaikų darželis, reikalinga vaikų muzikos mokykla. Rūpinantis vaikais, jų gerove, reikės sudaryti sąlygas šių įstaigų plėtimui. Tai nuolatinis visų mūsų rūpestis.

Sutikdami Tarptautinę vaikų gynimo dieną, mes turime rimtai pagalvoti apie visuomenės auklėjimą, apie šeimas, apie savo ir kitų vaikus, apie jų laimę. Mūsų vaikų ateitis yra užtikrinta. Komunistų partija ir tarybinė vyriausybė jais rūpinasi, tačiau vaikų auklėjimas yra visuomenės, tėvų ir mokytojų reikalas.

Ugdykime meilę gėlėms ir savo krašto gamtai, — tuo pačiu ugdysime ir meilę savo Tėvynei. Mylės gėles, medžius, gražiąją mūsų žemę, laukus ir kalnus žmogus nedrįs kelti rankos prieš kitą žmogų. Kuo daugiau pasaulyje atsiras tokių žmonių, tuo labiau bujos taika, tuo labiau mes būsim užtikrinti savo vaikų ir vaikų vaikų ateitimi.

Pažiūrėkime į savo butą, į savo miestą, į savo gimtąją žemę atsi- kelę anksti rytą. Pamatysime, kaip vygėje saldziai miega dukrelė, sūnus..., kaip prasideda nauja darbymečio diena. Nė vienas nenorėtų, kad ši ramybė būtų sudrumsta patrankų gausmu, radioaktyviųjų spindulių nuodais, tūkstančių vaikų mirtimi. Juk tai baisu. Mes dėkingi tarybinei vyriausybei už jos nuolatinę kovą dėl taikos, už mūsų vaikų laimę ir ateitį.

Moksleiviai pastatė operą

Kijevo jaunojo žiūrovo teatre įvyko ukrainiečių muzikos klasiko Nikolajaus Lysenko operos „Žiema ir pavasaris“ premjera. Visas artiljas dainavo 84-osios miesto vidurinės mokyklos mokiniai.

Operos studija šioje mokykloje buvo atidaryta praėjusių metų rugsėjo mėnesį. Joje mokosi daugiau kaip du šimtai jaunučių ir vyresniųjų klasių mokinių.

(TASS-ELTA).

Tai pastatyta pačių moksleivių

AKMENĖ. (ELTA). Prie Viekšnių žemės ūkio mechanizacijos mokyklos pastatytas naujas mokymo korpusas. Greitu laiku jis

bus perduotas naudoti. Netoliese pakilo žemės ūkio mašinų garažo sienos, o mokyklos pagalbiniame ūkyje statoma 80 vietų karvių dė.

SUNKUMAI BUS NUGALĖTI

Tai buvo praeitais metais.

Kai į ganyklą reikėjo ginti gyvulius, fermos vedėjas Dragūnas pareiškė Aldonai Satkūnaitė:

— Tavo karvių grupę išskirstysim. Gausi keletą, o kitas prižiūrės pagalbinės melžėjos.

Satkūnaitė jautė, kad toks pertvarkymas nieko gero neduos. Laikinos melžėjos nežinos kiekvieno galvijų įpročių ir įgėdžių, prižiūrės juos be atsakingumo. Satkūnaitė prieštaravo tokiems fermos vedėjo nurodymams:

— Nieko nebus. Savo grupę prižiūrėsiu pati.

— Kas duos? — pasišaukė Dragūnas. — Aš fermos vedėjas, ar tu?

Supykęs jis nuskyrė Satkūnaitės karvių grupę į tolimiausią brigadą. Mergina nebegalėjo kasdien vaikštinėti po keletą kilometrų ir nuo pamėgto darbo teko atsisakyti.

Tiktai rudenį, kai gyvuliai sugrįžo į tvartus, Aldona Satkūnaitė vėl pradėjo dirbti melžėja. Daugumas karvių buvo neprižiūrėtos: apgadinti spenai, reikiamai neatsigalinusios.

— Nesibaimink. Viskas bus gerai, — nuramino ją naujasis fermos vedėjas Bronius Zukas. — Šiomet daugiau pašarų bus, koncentratų duosim.

Daug rūpestių turėjo mergina. Ne kartą jai rytais tekėdavo atieiti pirmajai tvartą, šerti ir girdyti gyvulius, kad tiktai jie geresnė produkciją duotų. Kai kurios karvės buvo nesukerg-

tos, ir melžėja rūpinosi, kad jos pariebėtų, atsigautų.

Jau pirmieji žiemojimo mėnesiai parodė, kad Satkūnaitės prižiūrimos karvės pasitaisė, daugiau pieno duoda. Melžėja pralenkė kai kurias savo drauges. O nuo šių metų pradžios jinau pirmauja kolūkyje. Per penkis mėnesius iš kiekvienos karvės Aldona Satkūnaitė primelžė po 670 kg pieno. Žinoma, tai nedidelis rezultatas palyginus su pirmaujančių kolūkių rodikliais. Bet kolūkyje tai geriausias pasiekimas.

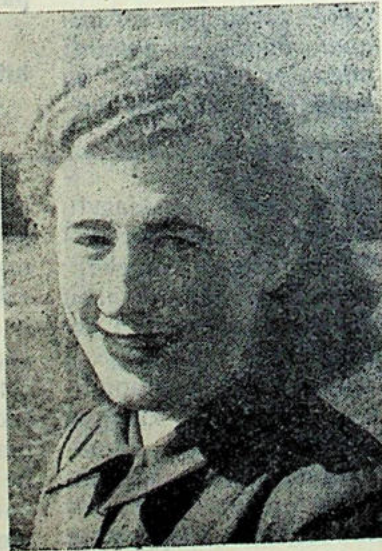
Neseniai Aldona Satkūnaitė atėjo į fermą labai nudžiugusi:

— Ir vasarą neteks su karvėmis skirtis, — pareiškė jinau savo draugėms. Dviratį nupirko.

Kolūkio valdyba dviračiais aprūpino tas melžėjas, kurių karvės bus rišamos tolimesnėse brigadose. Dabar jos pajėgs prižiūrėti daugiau gyvulių, ir nereikės skirti pagalbinį melžėjų. Tuo būdu bus geriau prižiūrimos karvės ir,

be abejo, padidės jų produkcija.

Šiomet Aldona Satkūnaitė išpareigojo primelžti po 2400 kg pieno iš kiekvienos karvės. Tai bus geriausias jos rezultatas per šešius darbo metus. Žinoma, tai priklausys ne nuo jos vienos. Kolūkio valdyba turės rūpintis galvijų veisles gerinimu, ganyklomis. O



karvių melžėjos darbe širdies negallės!

B. MELENISKIS
„Sklėmonių“ kolūkis

Pionierių stovyklos atidarymo išvakarėse

TRAKAI. (ELTA). Praėjusiais metais Griškių popieriaus fabriko kolektyvas pusiasalyje, prie tos vietos, kur Vokės upė įteka į Nerį, įrengė pionierių stovyklą. Čia linksmai ir įdomiai praleido atostogas 390 fabriko ir kitų res-

publikos popieriaus pramonės įmonių darbininkų bei tarnautojų vaikų.

Stovykloje baigiamas ruošti vaikų sutikimui. Baigiamos remontuoti stovyklos patalpos, įrengiamos sporto atkštėlės. Vaikai čia ras daug nau-

jo: įrengtos stalių, šaltkalvių, knygryšystės dirbtuvės, kuriose moksleiviai galės vystyti savo darbo įgūdžius. Naujų knygų įsigijo biblioteka. Stovyklos teritorijoje įrengti gėlynai. Pasodinta dešimtys senų obelių ir kriaušių, atvežtų čia iš būsimosios Kauno jūros dugno.

Birželio 5 d. įvyks pionierių stovyklos atidarymas. Vasarą laukiama atvykstant svečių iš liaudies demokratijos šalių.

Moksleivi, ar užsiprenumeravai spaudą?

Kuo daugiau skaityti laikraščių ir žurnalų vasaros atostogų metu! Su tokiu šūkiu pasitiko vasaros atostogas Anykščių pirmosios septynmetės mokyklos kolektyvas.

Savo įsipareigojimus mokytojai ir moksleiviai labai gerai įvykdė. Jie pirmieji atnešė į ryšių kontorą gausią prenumeratą. Trečiam ketvirčiui mokiniai užsisakė daugiau kaip 300 egzempliorių įvairių laikraščių bei žurnalų.

Tačiau daugelis rajono mokyklų visiškai nesirūpino šiuo reikalu. Dešimtys mokinių išėjo atostogauti neužsiprenumeravę nė vieno laikraščio ar žurnalo. Taip yra Bikūnų, Slavėnų, Gikonų, Mikierių, Vertimų, Puodžių mokyklose. Nedovanotinai apleistas spaudos platinimas Andriūškio septynmetėje, Burbiškio, Dėbelių, Skiemonių, Svėdasų vi-

durinėse mokyklose, kur didelis moksleivių skaičius paliktas be spaudos.

Reikia daugiau rūpintis ir rajoninio laikraščio „Kolektyvinis darbas“ platinimu.

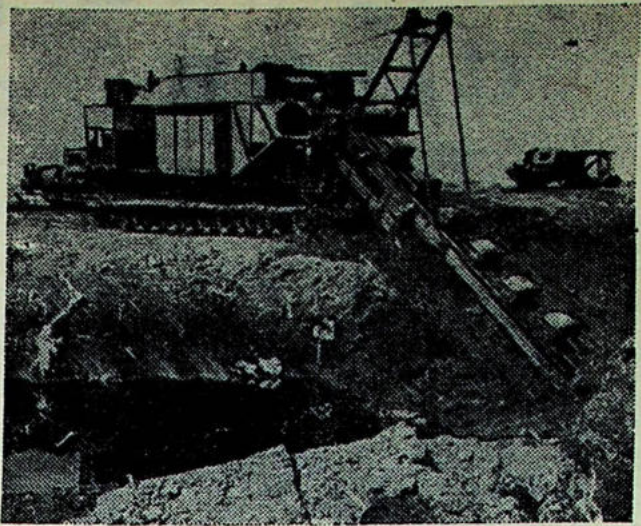
Tose mokyklose, kur spaudos platinimas buvo užmirštas, tuojau reikia ją plauti.

R. STEIBLYS

Anykščių ryšių kontoros viršininko pavaduotojas

Tyrulių durpyno darbininkai jau kovo pabaigoje — mėnesiu anksčiau nustatyto laiko — pradėjo kasti durpes. Įmonės kolektyvas įsipareigojo šių metų bendrosios produkcijos gamybos planą įvykdyti iki gruodžio 5 d.

Nuotraukoje: kasamos durpės Tyrulių durpynė.
V. Bražo (ELTOS) nuotr.



Mūsų pasisekimai

Anykščių plytų ir drenažo vamzdžių gamykla gegužės mėnesio plytų formavimo planą įvykdė jau gegužės 23 d., o drenažo vamzdžių — gegužės 20 d. Dabartiniu laiku plytas formuojame trimis, o drenažo vamz-

džius dviemis pamainomis. Įvykdę formavimo planą, per likusias mėnesio dienas duosim kelis šimtus tūkstančių plytų ir drenažo vamzdžių virš plano.

J. POSLYS,
darbininkas

KOLŪKIETI!

Laiku piktžolės išravėsi — gerą derlių turėsi.

Kad pasėliai būtų švarūs

Jau praeitais metais įsitikiname, kad ten, kur buvo panaudotos priemonės kovai su piktžolėmis, pasėliai aiškiai skyrėsi nuo tų, kur po sėjos piktžolės turėjo laisvę.

Nepraleisdami agrotechninių terminų, atlikome pavasario sėją. Grūdines kultūras, o taip pat linus po sėjos tuoj pat suvolavome. Suspaustoje dirvoje pasėti grūdai, esant pakankamai drėgmės, greičiau ir vienodžiau sudygo. Tuojau pasirodė ir piktžolių daigai. Brigadininkų pasitarime padarėme vieningą išvadą, kad pirmoje eilėje turime nuakėti visus sudygusius ir turinčius 3—4 lapelius pasėlius. Pasėliai buvo nuakėti. Ir nors pradžioje ta priemonė daug kam kėlė abejones, tačiau vėliau išaiškėjo jos teigiamoji pusė.

Bet akėjimu kova su piktžolėmis nesibaigia. Apsirūpinome herbicidais, nusipirkome arklinių purškėjų. Pasėlių purškimas herbicidais

praeitais metais davė gerus rezultatus.

Siuo metu pasėlius ravime. Kiekvienoje brigadoje yra išskirtos grupės moterų, kurios su aštriais rankiniais skutikais iškerta usnis, balandas, garstukus ir kitas piktžoles.

Pašarinius runkelius pasėjome arklinė daržovių sėjama mašina. Kai pasirodo runkelių daigai, atliekame tarpelių purenimą ir piktžolių naikinimą arkliais purentuvais. Pirmoji runkelius nuo piktžolių apvalė III-ji brigada.

Laiku ir tinkamai panaudodami visas kovas su piktžolėmis priemones, esame tvirtai įsitikinę, kad šiais metais visų kultūrų derlius žymiai padidės.

A. SAKENAS

„Svyturio“ kolūko agronomas

nio rytojaus žmonėms tenkinant dvasinius poreikius!

2.

Partijos XXI suvažiavimas nurodė, kad visiškai patenkinti visų tarybinių žmonių poreikius maistui, butams, drabužiams reikiama ir protingų mastų, tur būt, bus galima netolimoje ateityje. „Ne tiek daug reikia

reikės, kad susidarytų žmonių vidaus poreikis dirbti pagal sugebėjimus. Todėl labai svarbu visapusiškai ugdyti komunistinę pažūrą į darbą, nes komunistinės ateities žmogus turi būti labai sąmoningas. Kitaip tariant, reikia mokytis dirbti komunistiškai. O ką reiškia dirbti komunistiškai?

desnį, negu kapitalizmo sąlygomis, darbo našumą. Siuo metų visoje Tarybų šalyje, tame tarpe ir mūsų respublikoje, sparčiai besivystantis komunistinio darbo spartuolių ir brigadų judėjimas rodo naują patriotinę iniciatyvą kovoje už partijos XXI suvažiavimo iškeltų uždavinių įgyvendinimą. Dabar

Lietuvoje yra 338 darbininkų kolektyvai, kovojantys dėl komunistinio darbo brigados vardo.

7 brigadoms jau suteiktas šis garbingas vardas. Prasidėjo individualus lenktyniavimas dėl komunistinio darbo spartuolių vardo. „Dirbti ir gyventi komunistiškai!“ — tokį šūkį iškėlė šio judėjimo dalyviai. Ir šį šūkį jie pa-

gadoje pakanka. Čia yra apie 10 paauglių, kurie pereitų per laukus su badikliais, ir neliktų piktžolių. Tik brigadininkas jų neorganizuoja.

Neprižiūrėti ir linų pasėliai. Šios kultūros 6 ha jau sudygo, ir juos gali užpulti spragės. Tačiau kovai prieš jas nepasiruošta. Brigadininkas nežino, ar turi kolūkis heksachlorano, ar kitų cheminių priemonių prieš kenkėjus.

— Dienos šaltos, gal neatsiras tų spragių, — kalba jisai. — Be to, purkštuvų neturim.

Reikia patiemis kai ką sugalvoti. Iš senų kaproninių kojinių ar marlės galima padaryti maišelius ir, į juos pripylus chemikalų, apdulkinti pasėlius. Vis geriau taip, negu nieko.

Tie patys priekaištai tinka ir tokias pat priemones reikia siūlyti ir pirmajai laukininkystės brigadai. Čia neatliekami jokie pasėlių priežiūros darbai.

S. VARANAUSKAS

Prižiūri linus

„Pergalės“ kolūko žemdirbiai šiais metais pasėjo 70 ha linų. Iš kiekvieno ha jie numato gauti po 10.000 rublių pajamų.

Visi linai pasėti į dobilienas.

Siuo laiku beveik visi

linai jau sudygę. O ankstyvieji pasėliai jau turi net po kelis centimetrus aukščio. Kad daigėlių neužpultų spragės ir kiti kenkėjai, praėjusią savaitę kolūkiečiai linų pasėlius apšėjo heksachloranu. Kai linų stiebeliai turės po 7—8 cm ilgio, bus ant jų beriamas preparatas „Dikoteks-30“.

V. VITKONAS

teisina darbu, kuris jiems teikia džiaugsmą ir kelia pasididžiavimą. Visiems jiems būdinga samoninga pažiūra į pavestą darbą, kūrybinė mintis, patriotinis troškimas tobulinti kiekvieną darbo barą. Juose matome mūsų rytojaus — komunistinės ateities žmones.

Panašiai galima apibūdinti socialistinio lenktyniavimo dalyvius, kovojančius už septynmetio plano įvykdymą per 4—5 metus, savanorius, vykstančius į plėšines žemes, į naujų miestų ir fabričių statybas.

Rūpintis kiekvienu žmogumi — nuo jo gimimo iki senatvės — toks yra mūsų šalies ko-

(Nukelta į 4 psl.)



Sakių rajono Lenino vardo kolūko gyvūlininkystės darbuotojai nutarė įvykdyti septynmetio planą per 5 metus. Gera dirba klauklintės, komjaunuolės Laimutė. Kurlenė ir Julė Sabaitė. Jos per pirmąjį ketvirtį išaugino po 4—4,5 tonos klauklentės.

Nuotraukoje: klauklintės L. Kurlenė (kalrėje) ir J. Sabaitė.
M. Ogajaus (TASS) nuotr.

(Tęsinys iš Nr. 43 (1026))

V. Leninas mokė, kad negalima įsivaizduoti būsimosios visuomenės idealo, nesujungus mokytojų su gamybinio jauniosios kartos darbu. Ryšium su tuo didelę reikšmę turi neseniai Lietuvoje TSR Aukščiausiosios Tarybos sesijoje priimtas įstatymas „Dėl mokyklos ryšio su gyvenimu sustiprinimo ir dėl tolesnio liaudies švietimo sistemos vystymo“. Siame didžiojo reikšmės dokumente taip pat matome komunizmo daigus. Fizinis darbas, kaip žinome, liks ir esant komunizmui. Tačiau darbas prie komunizmo taps džiaugsmo ir pasitenki-

nimo šaltiniu, nes harmoningas žmogaus išsivystymas neįmanomas be fizinio darbo, kūrybiško ir džiaugsmingo, stiprinančio organizmą, skatinančio gyvybines jo funkcijas.

Ateityje darbo žmonės vis daugiau liks laisvo laiko meniai, literatūrai, sportui ir t. t. Ryškia viso to užuomazgą matome jau dabar. Meno saviveiklos, liaudies teatrų vystymasis, kultūros universitetų steigimas bei kitos kultūrinės priemonės rodo, kokios plačios galimybės atsiveria komunisti-

laiko, — kalbėjo N. Chruščiovas, — kad, pavyzdžiui, aprūpintume moksleivius nemokamais pusryčiais ir pietumis, priimtume visus vaikus į darželius, lopšelius, mokyklas-internatus visiškai išlaikydami juos visuomenės sąskaita.

Tačiau ilgesnio laiko

Jau dabar mes matome nemažą komunistinio darbo bruožų. Darbo žmonės vis labiau įsivertina, kad komunizmas galima įgyvendinti tik tada, jeigu mes viršysime labiausiai išsivysčiusių kapitalistinių šalių gamybos lygį, užtikrinsime naują, žymiai di-

Pasikalbėjimai apie komunizmą

APIE KOMUNIZMO DAIGUS

Ateistinėmis temomis

DŽIAUGIUOSI NUSIVILKĘS SUTANA

Pasakoja Aleksas RAMAŠAUSKAS

— Jūs tarybiniais metais tapote kunigu. Be abejo, galėjote matyti, kad naujo gyvenimo siekliai ir tikslai nesuderinami su religiniais prietarais, o vis dėlto kodėl stojote į kunigų seminariją? Kas vėliau buvo svarbiausiu veiksmu, paskatinusiu mesti kunigystę? — Šitokių ir panašius klausimus man dažnai duoda draugai ir pažįstami.

Jeigu žmogaus pasirinktas ilgal puoselėtas idealas vėliau sudūžta lyg mullo burbulas ir buvusią savo pasaulėžiūrą, kuriai buvo paskirti gražiausi jaunystės metai, tenka numesti, kaip nuo pečių numetama sieglanti ir nereikalinga našta, tam dažnai yra ne viena, bet kelios viena kitą sąlygojančios priežastys. Standien, blaiviomis mintimis sugrįždamas į ano meto savo gyvenimo klystkelius, aš prisimenu savo mokyklinius metus Kašiadorų gimnazijoje, kurioje aš mokiausi vokiečių okupacijos metais. Klasės auklėtoju buvo kunigas — mokyklos kapellonas. Klerikalinė

auklėjimo atmosfera visoje gimnazijoje, individualus kapellono nuolatinis bendravimas su manimi, man, papuolus, darė didelę įtaką puoselėjant ir stiprinant dar vaikystės metais šeimose gautus religinių prietarų pradus. Tuomet man atrodė, kad, rinkdamasis kunigystę, aš kovosiu prieš blogį žmonių širdyse, būsiu visuomenei labai reikalingu ir naudinga žmogumi.

Apsisprendžiau. Mano nuotaikų nepakeltė ir tarybinų karių krauju atnešta pergalė ir naujas gyvenimas. 1944 metų rudenį, dar tebedundant patrankoms Vakaruose, aš išvykau į Kauno kunigų seminariją. Tada, kai karo audrų hunokotam mūsų kraštui reikėjo tiek daug jaunų darbo rankų, aš... užsidariau citadelėje.

Būdamas kleriku, šešerius metus klausiau dvasiškių „mokslų“. Į mano galvą buvo brukamos formalios žinios, atitrūkusios nuo gyvenimo ir praktikos. Abstraktiais, tuščiais samprotavimais ir bergždžiais

loginiais gudravimais buvo „rodinėjamos“ vadinamosios religinės tiesos, kurias ateltyje aš privalėjau skelbti tikintiesiems. Už storių seminarijos sienų, už smilkalų dūmuose paskendusį bažnyčios altorių, kur mes, klerikai, praleisdavome labai daug laiko, mąstydami apie būsimuosius dangiškojo gyvenimo malonumus, čia pat pulsavo naujas, veržlus ir kūrybingas gyvenimas. Kartais šio gyvenimo galvus vėjas prasiškerbdavo ir į seminariją, atnešdamas šviežių minčių, kurios versdavo mane rimtai susimąstyti apie ateltį. Kartais iš seminarijos pa-

sitraukdavo vienas kitas būsimasis kunigas arba net ir mūsų pačių dvasios tėvas. Man kildavo abejonių: gal bažnytinės dogmos ir iš tikrųjų neturi rimtesnio moksline pagrindo, jei jos taip lengvai dūžta, susidūrusios su tikruoju mokslu ir gyvenimo tikrove? Tačiau seminarijos auklėtinų tarpe tuoj pat pasklisdavo nusivilkusių sutaną žmonių adresu pamfletai, įvairios jų autoritetų žeminančios kalbėlės, kuždesiai: esą, jie yra silpnavaliai žmogeliai, dėl asmeninių malonumų, o ne dėl svarių argumentų religijos nenaudai atsisakę kilnių Kristaus vietininko žemėje idealų. Šias apkalbas, kartais prieinančias iki šlykštumo, seminarijos vadovybė pasklisdavo klierikų tarpe taip sumaniai, kad klierikai jas priimdavo

už tikriausią pinigą. Nesu-sivokdamas šioje painiavoje, aš įtikinėdavau pats save, kad aš turiu būti pavyzdingu kunigu, vyti šalin bedieviškas mintis.

Nuo 1950 metų aš pradėjau kunigauti. Kunigavau Semeliškėse, Perlojoj, Bagaslaviškyje, Gegužinėje ir kituose Lietuvos bažnytkaimiuose. Mane, jauną kunigą, nuo pat pirmųjų kunigavimo metų stebino, kad ilgus šimtmečius katalikų dvasiškiškos liaudyje pasėti religiniai prietarai nėra taip labai gajūs. Mačiau, kad į bažnyčią susirenka vis mažiau žmonių. O ir tie patys į bažnyčią lankosi tik daugiau iš tradicijos, neturėdami kur sekmadleniškai praleisti laisvalaikio. Tą ypač pastebėjau jaunimo tarpe. O juk jaunimas yra ta auganti jėga, kurios rankose ateltis. Atsimenu, kada Perlojoj vietos kolūkis pastatė klubą, tai jaunimas ten mielai praleisdavo laisvalaikį negu bažnyčioje.

Ilgus vakarus neužmigdavau, galvodamas apie savo — kunigo — paskirtį, gilinausi į krikščionių religijos istoriją. Beveik per du tūkstančius metų su bažnyčios palaiminimu ir kryžiaus ženklu buvo vykdomi kruvini įvairių tautų budielių darbai. Kitaip, negu seminarijoje buvo kalbama, aš pradėjau suprasti „šven-

tosios“ inkvizicijos lauzus, nuolatinę bažnyčios kovą prieš mokslą ir pažangią mintį. „Kiekviena valdžia iš dievo“, — skelbė kunigai, smerkdami Lietuvos valstiečių judėjimą prieš carizmą, remdami smetonininkų režimą, ragindami paklusti hitlerinams okupantams. O kodėl tie patys „visų“ valdžių rėmėjai nusigrįžo nuo Tarybų valdžios, kada ji nešė bažnyčios taip „numylėtiems“ vargingiesiems geresnį gyvenimą, skelbdama, atrodo, tokias artimas bažnyčiai lygybės ir brolybės idėjas? Kodėl daugelis Lietuvos kunigų talkininkavo hitlerininkams, išduodami Tarybų valdžios aktyvistus, kodėl jie laimino ir rėmė buržuazinių nacionalistų banditines gaujas, kurios pokario metais žvėriškai išžudė tiek daug Tarybų valdžiai prijauciančių vargingųjų valstiečių šeimų?

Gyvenimo tikrovė man kasdien išskeldavo tūkstančius „kodėl?“, į kuriuos neduodavo atsakymo kunigų seminarijoje įgyti scholastiniai mokslai. Kaskart man tapdavo aiškiau, kad katalikų bažnyčia, kokiomis kilniomis idėjomis ji besidangstyti, yra tik išnaudotojų klasių įrankis, atitraukiantis darbo žmogų nuo kovos už geresnį gyvenimą žemėje, ugdąs vergišką pa-

(Nukelta į 4 psl.)

AIF. BRIEDIS

ŽVAIGŽDĖ

Aš užaugau aukštaitiškam kaime Po atšalimo berželiais launais. Iš kortų žmonės burdavo laimę Ir tikėjo raganais, velniais.

Vyras, būdavo, gryčion sulinga, Snekučiuojas ir rūko pykpes. Po žvaigždės kas užgimęs laiminga, Sakė, vargo tas niekad nekės.

Bet kaimely nebuvo artojo, Kurs gyvenęs su laime drauge. Vienmarškiniai beržai ašarojo, Rugellus šiaušė vėjas lauke.

Silko dienos, vargais pažymėtos Ir graudingom dalnom vakarais. Karpė antstolis rėžius smėlėtus, O toliau augo mūro dvarai.

Bet staiga vieną rytą sužvango Baltas plentas ties kaimo laukais. Ejo, jojo, važiavo ant tankų Raudonžvaigždžių kareivių pulkai.

Lyg svečius juos sutiko su duona Ir druska kaimo žmonės geri. Takart mažą žvaigždutę raudoną Dovanojo man vienas karys.

Po švarku, prie krūtinės paslėpęs, Ją nešiojau laikais neramiais, Kai šiaudinė kiojimo palėpė Partizanai vadino namais.

Ta žvaigždutė man žadino drąsą Ir laikus pranašavo naujus, Kai fašistas ginklu tėvui grasė Ir iššaudė visus galvijus.

Įvairiausiom varsom ji sušvito Prieš džiaugsmingo saluto ugnis. Nuo tada į mokyklą kas rytą Bėginėjau taku — mokiny.

Tartum medis į tėviškęs lauką, Ji įsmigo širdin spinduliais. Aš po ja pionieriūm išaugau, Nuėjau komjaunimo keliais.

Pamačiau, kad gyvenime laimę Lemia darbas — ne žvaigždės dangaus. Ji atėjo į gimtąjį kaimą — Į kiekvieną trobelę žmogaus.

Pražydėjo, užvirto pakluonės Aukšavarpiams kviečiams ir linams. Iš kortų laimės nebūria žmonės Ir jau netiki šmėklom, velniais.

O kai žvaigždės tarybinės naujos Išvagojo padangių skliautus, Zilabarzdžiai seneliai juokauja, Kad jos išvertė rojauš vartus.

Zino žmonės: į vieškelį platų Tartum kelrodis priekini lydes Uždegta septynioliktų metų Mūsų laimel raudona žvaigždė.

Sakių rajono Lenino vardo žemės ūkio artelės sodas išaugo iki 120 hektarų. Kolūkiečiai nutarė šiame septynmetyje dar labiau jį išplėsti — iki 240 hektarų. Numatoma, kad septynmečio pabaigoje kolūkis iš sodininkystės galės gauti apie penkis milijonus rublių pajamų.

Nuotraukoje: agronomas A. Elmutis (kairėje) ir seniausias kolūkio sodininkas B. Jodulaitis jaunime sode. M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

Daugiau veiklumo

Lenino vardo kolūkyje yra nemaža jaunimo, galima organizuoti meninės saviveiklos ratelį. Gausu ir muzikantų. Armonikomis puikiai griežd J. Juozaponis, J. Jovaiša, A. Apacionka, smuiku — Br. Kiaušas, klarnetu — J. Rasikas. Yra ir tautinių šokių mėgėjų. Bet niekas jų neorganizuoja, todėl kultūrinis gyvenimas merdi. Jaunieji kolūkiečiai

dažnai skaito pranešimus apie pasiruošimą rajoninei dainų šventei, bet patys nežino nuo ko pradėti pasiruošimą. Tas ypač keistai atrodo todėl, kad apylinkėje yra ir mokykla. Nejaugi bibliotekos vedėja ir mokytojai neras tarpusavyje bendros kalbos ir nepadės jaunimui organizuoti saviveiklos?

A. BUTKUS

Švyturiečiai ruošiasi festivaliui

Kaip ir kiekvienais metais „Švyturio“ kolūkio kolūkiečius artėjančioje šių metų rajoninėje dainų šventėje atstovaus gausus saviveiklos kolektyvas su turininga menine programa. Kolūkio jaunimas, vadovaujamas mokytojos M. Kurčinskienės, moksio

lietuvių liaudies šokius „Sustą“, „Sadutę“, „Kolūkio laukeliai“ ir kt. „Anykščių šilėlyje“, kartu su kitais atlikėjais, pasirodys ir gerai žinomi rajone Daugelių šeimos jaunieji dainininkai.

J. Laukys



RECENZIJOS

Naujas žurnalas gamtos mėgėjams

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos žurnalo „Mūsų sodas“ pirmasis numeris. Tai vertinga dovana ne tik sodininkams, bet ir visiems gamtos mėgėjams.

Ne kiekvienas net ir pagyvenęs sodininkas žinojo, kad nuo obelaitės stiebo ar vainiko šakos nulupus 3—5 milimetrų žievės žiedą, vaismedis pradeda anksti duoti derlių. Apie šį ir kitus būdus, pagreitinančius vaismedžių derėjimą ir rašoma šiame žurnale. Vertingų patarimų duodama, kaip ir kada akituoti trešnes ir vyšnias, atnaujinti ir prižiūrėti serbentų ir agrastų uogynus. Juk pastaruosius retai kas trešia. O žurnale duodama pavyzdžių, kad tinkamai prižiūrėtas ir trešiamas 40 arų juodųjų serbentų uogynas vien per dvejus metus duoda iki 23 tūkstančių rublių pajamų.

Sodininkai supažindinami kaip sudaryti perspektyvinį sodo planą ir įdirbti bei patręsti soduose dirvą, kaip pasiekti kasmetinio vaismedžių derėjimo, kaip kovoti su sodų kenkėjais.

Kiekvienai šeiminkinei rūpi, ką padaryti, kad agurkai gerai megztų, kad pomidorai nepūtų, kad kirmėlės kopūstų nepuolų. Į šiuos

klausimus ir atsakoma šiame žurnalo numeryje. Kaimietė ar miestietė šeiminkinė stengiasi iš daržovių pagaminti įvairių patiekalų, o juos įmantriai ir skoningai papuošti, kad valsių stalas atrodytų gražiai — ne kiekviena ir sugebės. Patarimų ir pavyzdžių šiais klausimais pateikiama skyrelyje „Seimininkėms“.

Nepamirštas ir dainose apdainuotas lietuvis rūtelis darželis. Gėlių mėgėja čia randa pagrindinių žinių, kaip išrengti gėlių darželį, kaip derinti gėles pagal ūgį ir spalvą. Duodama patarimų sodybų sutvarkymo ir apželdinimo klausimais, kad naujos kolūkinės gyvenvietės ne tik mums patiektų malonų valzdą, bet žavėtų ir ekskursantus.

Jaunam gamtininkui skirtingame skyrelyje rašoma apie trisų ir paukščių auginimą, apie priemonių miščiurininį sodą ir mokomąjį daržą.

Šis pagalbinių žemės ūkio šakų žurnalas domus ir geras pagalbinkas ne tik sodininkui, daržininkui, mokytojui — miščiurinkui būrelio vadovui ar jaunajam miščiurinkui, bet kiekvienam gamtos mėgėjui.

A. Kazargytė

DŽIAUGIUOSI NUSIVILKĘS SUTANĄ

(Atkelta iš 3 psl.)

klusnumą ir nuolankumą išnaudotojams, slopinas pažangią mokslo mintį. Mačiau, kad išpažintis, sakramentali ir kitos religinės apeigos nesugeba padaryti žmonių geresniais, bet atvirkščiai: moko dviveldiskumo, apgaulės. Juk tikintysis žino, kad jis atliks išpažintį ir jam, pagal bažnyčios mokymą, viskas bus atleista — jis vėl ramia sąžine galės pakartoti naujas niekšybes. Argi ne bažnytinis auklėjimas kaltas, kad religingi žmonės dažnai esti kolūkinės nuosavybės, valstybinio ir visuomeninio turto grobstytojai?

Gyvendamas tarp visuomenės, negalėjau būti aklas tiems dideliems pasikeltimams, kuriuos neša mūsų brangiąją Lietuvą tarybinis gyvenimas. Dar mokyklos suole domėjau technika. Mane stebino tarybinio mokslo ir technikos stebuklai, kuriuos daro be dievo pagalbos laisvas nuo prietarų pats savo gyvenimo ir savo ateities šeiminkas — tarybinis žmo-

gus. Visa širdim troškau į tų didingų tarybinių žmonių užmojų vykdymą įnešti nors mažytę savo darbo dalelę. Bet kaip? Aš su kunigo sutana ne tik kad negaliu padėti žmonėms veržtis į šviesą, bet, kaip bažnyčios — tamsos ir obskurantizmo skeleidės — tarnas, esu šio naujo gyvenimo stabdys. Jaučiau gėdą, kad aš, jaunas, sveikas ir stiprus žmogus, esu tam tikros tikinčiųjų, dažniausiai senų žmonių, grupės išlaikytinis, gyvenęs jų išmalda neva kaip atlyginimu už niekam naudos neduodantį darbą.

Gyvenimo tikrovė ir buvo tas pagrindinis veiksnys, paskatinęs mane prieš porą metų nusivilkti kunigo sutana. Atsimenu, seminarijoje kalbėdavo, kaip sunkiai pergyvena savo „klaidą“ metę kunigystę žmonės. Netiesa. Jeigu žmogus atsisako savo pažiūrų, tvirtai įsitikinęs, kad jos yra klaidingos, nepateisinamos savęs, niekuomet šio žingsnio nesigallės. Nė karto aš nepasigailau smilkalais ir kars-

tų pelėsiais atsiduodančios bažnyčios aplinkos. Priešingai — aš visa širdimi džiaugiuosi, kad gyvenimas man atvėrė akis. Dirbu „Elfos“ fabrike, ruošiu siūlėt stoti į vakarinį Politechnikos instituto elektrotechnikos fakultetą. Esu patenkintas, kad susiradau savo vietą gyvenime, pelnytai užsidirbu sau duoną ir, savo rankomis gamindamas materialines gėrybes, galiu grąžinti skolą visuomenei, nuo kurios kilnių siekių aš buvau nusigręžęs savo nesubrendusios jaunystės metais.

Su giliu pasitenkinimu žiūriu į tarybinių jaunimą, kuris auklėjamas laisvam nuo prietarų gyvenimui. Tarybinėje mokykloje moksliniai mokosi pažinti gyvenimą tokį, koks jis yra, — be stebuklų, dievų, velnių, dvasių, šventųjų. Dabar labai reti reiškiniai, kad jaunuolis, balgęs tarybinę mokyklą, peržengtų kunigų seminarijos slenktį. Tačiau dar pasitalko, kada jaunuoliui apsispręsti, susidaryti tvirtą materialis-

tinę pasaulėžiūrą ilgalabiai stabdo vidiniai prieštaravimai, kuriems didelę įtaką turi jaunuolio religinės auklėjimosi šelmoje. Iš savo netolimos karčios praeities žinau, kaip religiniai prietariai paralyžuoja jauno žmogaus veiklą, atitraukdami jį nuo svarbių gyvenimo uždavinių. Pašalinti žalingas religinių prietarų nuosėdas jauno žmogaus sąmonėje plačiausias galimybės turi mokykla. Mokytojams kiek-

viena proga tenetrūksta įtikinančio ir uždegančio žodžio, demaskuojančio žalingų religinių prietarų esmę, dar mokyklos suole jaunimui moksliskai formuojant materialistinę pasaulėžiūrą. Tai apsaugos jaunimą nuo klaidų, kurios mane pastūmėjo klerikalinės mokyklos auklėjimas ir dėl kurių vėliau reikėjo skaudžiai pergyventi. („Tarybinis mokytojas“)

TRUMPAI

● Keletą ha kukurūzų pasėjo P. Cvirkos vardo kolūkyje Gečionių septynmetės mokyklos mokiniai. K. Siekštelė

● Visuotiniame susirinkime peržiūrėjo ir patvirtino naujas išdirbio normas „Tarybų Lietuvos“ kolūkio žemdirbiai. B. Zymantas

● Moksleivių spartakiada įvyko Debeikių vidurinėje mokykloje. A. Litvinas

● J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos lengvaatlečiai dalyvavo varžybose su Kupiškio, Subačiaus, Simonių ir Skapiškio vidurinių mokyklų komandomis. Nugalėtojai tapo anykštėnai. J. Pajarskas

● Gerų rezultatų pasiekė mokyklos spartakiadoje Andriūškio septynmetės mokyklos moksleivis J. Pipiras. J. Vinciušas

Dirba ir mokiniai

Burbiškio vidurinės mokyklos mokiniai „Pergalės“ kolūkyje pasodino 3,5 ha kukurūzų. Jie kukurūzus ir augins: Dabar mokykloje iš 60 mokinių sudarytos dvi kukurūzų auginimo grandys. Kiekviena grandis padalyta į 3 brigadas po 10 narių. Brigadoms vadovaus šeštokė Z. Biliūnaitė, pionierė El. Ragaišytė ir kitai, o grandžių vadovais išrinkti aštuntokai K. Misiūnas ir B. Dieckus.

Mokiniai kukurūzus augins, prižiūrės, pasalietruos, o rudenį nuims derlių ir net susiluosuos. V. Vallonis



KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Syčiuanto provincijoje puikiai auga ankstyvosios kultūros. Jau plaukėja kviečiai, žydi kiti javai.

Lučou miesto rajono Lochanlo liaudies komunoje puikiai auga ir žada gausų derlių 113 ha kviečių. Komunos nariai džiaugiasi puikiais javais.

Nuotraukoje: valstiečiai — komunos nariai apžiūri pasėlius.

Sun Cun-cino (Sinchua) nuotr.

Už redaktorius
A. UTKUS

Seminaras partinių organizacijų sekretoriams

Siomis dienomis LKP Anykščių rajono komiteto politinio švietimo kabinete įvyko pirminių partinių organizacijų sekretorių seminaras. Rajono vykdomojo komiteto plano komisijos pirmininkas drg. Daukantas skaitė pranešimą „Mūsų respublikos ir rajono septynmetis“. Su dideliu dėmesiu seminaro dalyviai išklausė LKP rajono komiteto sekretoriaus drg. Žižio pranešimą, kuriame ideologinio darbo klausimais.

A. BITENAS

Prie Lukšto ežero



Varniuose įvyko pirmasis jungtinis Zemaitijos mokytojų ir kultūros darbuotojų festivalis. Jame dalyvavo Užvenčio, Šilalės ir Varnių rajonų pedagogai, kultūros įstaigų darbuotojai, svečiai.

Nuotraukoje: trijų rajonų delegatų uždegta festivalio lauža. K. Liubarto (ELTOS) nuotr.

APIE KOMUNIZMO DAIGUS

(Atkelta iš 2 psl.)

munizmo statytojų įstatymas, pasireiškiantis regimais komunizmo bruožais. Mūsų Tėvynėje išleidžiama daug lėšų nemokamam piliečių švietimui, nemokamam gydymui, pensijoms, pašalpoms ir t. t. Pažvelkime į faktus. Tarybų valstybė, kolūkiai ir visuomeninės organizacijos aprūpina apie 20 milijonų pensininkų. Penki milijonai vaikų yra vaikų darželiuose, lopšeliuose ir vaikų namuose. 3 milijonai 300 tūkstančių įvairių mokyklų moksleivių aprūpinami valstybine stipendija ir bendrabučiais. Valstybė visiškai aprūpina moky-

klų-internatų moksleivius. 5 milijonai 600 tūkstančių vaikų kasmet ilsisi pionierių stovyklose, mokyklų vasaros aikštelėse ir ekskursijų turizmo bežese. Daugiau kaip 3 milijonai darbininkų, tarnautojų ir kolūkiečių kasmet gydosi ir ilsisi sanatorijose ir poilsio namuose. Apie 7 milijonus daugiaukaučių ir vienišų motinų gauna pašalpas. Ar tai nėra apčiuopiami, ryškiai regimi komunizmo bruožai?

Partija kelia tikslą paversti kaimą sutvarkytomis miesto tipo gyvenvietėmis, panaudojant visus šiuolaikinio komunalinio ir kultūri-

nio-buitinio aptarnavimo laimėjimus. Jau vien iš mūsų respublikos pavyzdžių akivaizdžiai matome, kaip šia linkme keičiasi kaimas. Pavyzdžiui, buvusios Sakių apskrities teritorijoje nebuvo nė vienos automatinės, o dabar vien Lenino vardo kolūkyje yra ne tik sunkvežimių bei lengvųjų mašinų, bet ir keleivinė bei sanitarinė mašinos. Dabartinio Sakių rajono teritorijoje prieš karą buvo tik vienas kitas gydytojas ir viena ligoninė, o dabar darbo žmonių sveikatos sargyboje stovi daug medicinos darbuotojų, yra kelios gerai įrengtos ligoninės. Rajone yra

puikūs klubai, bibliotekos, kultūros namai. Panašūs faktai yra būdingi ne tik Sakių rajonui bei jame esantiems kolūkiams. Šiuo požiūriu vėl matome komunizmo bruožų užuomazgą siekiant įveikti skirtumą tarp miesto ir kaimo.

Cia paminėjome tik kai kuriuos daugiau ar mažiau regimus komunizmo bruožus. O jų yra kur kas daugiau. Pavyzdžiui, einama prie to, kad viešosios tvarkos saugojime dalyvautų ir visuomeninės organizacijos, kad kovoje prieš įvairius pažeidimus daugiau dalyvautų draugiški teismai ir t. t.

Nuolatinis ir rūpestingas komunizmo daigų, komunizmo bruožų

puoselėjimas bei tobulinimas yra mūsų bendroji ir pirmiausia pareiga.

Perėjimas iš socializmo į komunizmą vyksta nenutrūkdamas. Partija jau dabar atveria duris į komunistinę visuomenę. Partija ir liaudies žingsnis po žingsnio žengia pirmyn, sudarydamos materialines ir dvasines prielaidas planingam perėjimui į komunizmą. Įvykdžius septynmečio planą, mūsų šalis pakils į tokį aukštį, kad niekam nebeliks jokių abejonių dėl didžiųjų komunizmo pranašumų palyginti su atgyvenančiu savo amžių kapitalizmu.

B. VAITKUS